

Załącznik
do Uchwały nr XXIII/162/16
Rady Miejskiej w Orzyszu
z dnia 18 maja 2016 r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GAUDYNKI

na lata 2015–2025

Orzysz 2015

Spis treści

Wstęp	s.2
1. Charakterystyka wsi Gaudynki	s.4
1.1 Położenie i środowisko przyrodnicze	s.4
1.1.1 Podstawowe dane	s.5
1.1.2 Położenie komunikacyjne	s.5
1.2 Historia miejscowości	s.5
1.3 Zabytki	s.6
2. Analiza zasobów	s.8
3. Diagnoza możliwości rozwoju Sołectwa Gaudynki	s.11
3.1 Analiza SWOT	s.11
4. Planowane kierunki rozwoju	s.14
4.1 Wizja rozwoju wsi	s.14
4.2 Cele strategiczne i działania	s.15
4.3 Plan działań rozwiązujących główne problemy wsi	s.16
5. System wdrażania i monitoringu	s.19
6. Public relations Planu Odnowy Wsi Gaudynki	s.20
7. Podsumowanie	s.21

Wstęp

Konieczność opracowania Planu Odnowy Miejscowości w sposób formalny wynika z wytycznych Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, a w szczególności wytycznych Osi 3 PROW – Działanie Odnowa i Rozwój Wsi. Oś 3 zakłada między innymi wspieranie działań mających wpływać na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi.

Warunkiem uzyskania wsparcia ze środków unijnych jest stworzenie Planu Odnowy Miejscowości, który jest zgodny z Strategią Rozwoju Gminy Orzysz na lata 2015-2025 oraz innymi dokumentami strategicznymi o charakterze lokalnym, regionalnym, krajowym. Dlatego też Plan Odnowy Miejscowości Gaudynki wpisuje się w Strategię Rozwoju Gminy Orzysz na lata 2015-2025, Strategię Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Strategię Rozwoju Kraju oraz Strategię Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa na lata 2014 –2020.

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z elementów wpływających na rozwój, odnowę wsi oraz poprawę warunków pracy i życia mieszkańców. Opracowanie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy ubieganiu się o środki finansowe w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 Działanie Odnowa i Rozwój Wsi. Plan Odnowy Miejscowości Gaudynki jest dokumentem o charakterze planowania strategicznego i ma na celu stworzenie szczegółowej koncepcji i wizji rozwoju miejscowości. Odnowa i rozwój wsi jest wypadkową wielu działań, wśród których pierwsze miejsce zajmuje aktywność, zaangażowanie i solidarna postawa mieszkańców, dlatego też w przygotowaniu dokumentu od samego początku uczestniczyli aktywnie mieszkańcy Gaudynków. Plan Odnowy Miejscowości zawiera działania długofalowe, określone w horyzoncie czasowym na lata 2014 –2021. Określa generalny kierunek rozwoju oraz przedstawia metody i narzędzia jego wdrażania. Ponadto umożliwia planowe realizowanie działań ukierunkowanych na tworzenie jak najkorzystniejszych warunków rozwoju wsi i życia mieszkańców.

Sporządzenie planu rozwoju wsi to nie lada wyzwanie. Warto to wyzwanie podjąć, by rozważyć różnorodne inicjatywy mieszkańców i dobrze wykorzystać fundusz sołecki. Zgłoszona inicjatywa powinna odnosić się do konkretnej potrzeby. Ważne jest też uzasadnienie, w jaki sposób realizacja zadania poprawi warunki życia mieszkańców lub przyczyni się do rozwoju wsi i gminy.

Plan ma na celu:

- usystematyzowanie informacji o tym, co mamy i czego nie mamy (diagnoza i potrzeby),
- ułatwienie pozyskiwania funduszy na rozwój wsi,
- rozważenie, co leży w możliwościach sołectwa, a co wymaga pomocy z zewnątrz,
- wprowadzenie porządku w postrzeganiu wsi i planowanych działaniach oraz kształtowaniu wizerunku i wytyczaniu celów,
- dopasowanie rocznych inicjatyw do wieloletnich zamierzeń,
- podporządkowanie rocznych inicjatyw finansowanych z funduszu sołectkiego długofalowym celom rozwoju wsi.

1.Charakterystyka wsi Gaudynki

Gaudynki (dawniej Gaudynek, niem. *Pappelheim*) jest wsią sołecką, leżącą w Polsce, w województwie warmińsko–mazurskim, powiecie piskim, gminie Orzysz. W latach 1975–1998 Gaudynki administracyjnie należały do województwa suwalskiego. W 2010 roku wieś liczyła 163 mieszkańców, a na dzień 11.18.2015- 160. Obecnie- funkcję sołtysa sprawuje Stanisław Stachelek. W skład Rady Sołeckiej wchodzi: Tadeusz Grala, Małgorzata Osiecka, Krzysztof Wójcik.

1.1 Położenie i środowisko przyrodnicze

Wieś położona jest w południowo–wschodniej części województwa warmińsko-mazurskiego na pograniczu Krainy Wielkich Jezior Mazurskich i Pojezierza Etckiego. Miejscowość leży w odległości około 2 km od brzegów jeziora Śniardwy, 7 km na południowy zachód od Orzysza, przy drodze krajowej nr 63 na odcinku Orzysz –Pisz. Na wschód od wsi znajdują się tereny poligonu orzyskiego.

1.1.1 Podstawowe dane

Rodzaj miejscowości	wieś sołeczka
Państwo	 Polska
Województwo	warmińsko-mazurskie
Powiat	piski
Gmina	Orzysz
Liczba ludności (2015)	160 <18 lat- 35 Dorośli- 125
Strefa numeracyjna	(+48) 87
Kod pocztowy	12-250
Tablice rejestracyjne	NPI

Zestawienie informacyjne o osobach z bazy Rejestru Mieszkańców, stan bazy na dzień 18 listopada 2015r., zameldowanie stałe

I.p.	Wiek	Kobiety	Mężczyźni
1	0-6	3	7
2	7-15	9	8
3	16-19	4	7
4	20-60	44	
5	20-65		54
6	Pow. 60	15	
7	Pow. 65		9
Razem		75	85

Źródło UM w Orzyszu

1.1.2 Położenie komunikacyjne

Miejscowość leży w odległości około 2 km od brzegów jeziora Śniardwy, 7 km na południowy zachód od Orzysza, przy drodze krajowej nr 63 na odcinku Orzysz – Pisz. Na wschód od wsi znajdują się tereny poligonu orzyskiego.

1.2 Historia miejscowości

Wieś powstała w 1934 roku w następstwie likwidacji wsi Szwejkowo w ramach rozbudowy poligonu orzyskiego. Szwejkowo (*Gross Schweykowen*) zostało lokowane jako wieś czynszowa w 1550 roku na 20 łanach; cztery łany sołeckie wykupili: Marcin i Jonasz Reggosche. Na północ powstał niewielki majątek szlachecki, liczący 7 łanów, który należał m.in. do rodzin Pułaskich i Eulenburgów – nazywany był Małym Szwejkowem lub częściej – Szwejkówkiem (obecnie osada około 2 km na południe od Orzysza). W XVII wieku dobra szlacheckie powstały też w Szwejkowie. Początkowo (od 1669 r.) należały do starosty ryńskiego Jerzego Krzysztofa Fincka, a około 1690 roku przeszły w ręce rodziny von Heydecków. Wieś należała do parafii ewangelickiej w Orzyszu. Szkoła w Szwejkowie powstała w 1826 roku; w 1935 roku uczęszczało do niej 48. dzieci, zaś pracował jeden nauczyciel. W 1864 roku wieś liczyła 247 mieszkańców, a trzy lata później – 232 mieszkańców. W pierwszej połowie XX wieku znajdowała się w Gaudynkach gospoda u Johanna Trohjana. Wieś

ma charakter ulicówki, dominuje nowe budownictwo; w pobliżu działa Ośrodek Rehabilitacyjno–Readaptacyjny MONAR-u. Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji zajmuje się leczeniem opartym na zasadach społeczności terapeutycznej oraz indywidualnym podejściu do pacjenta. W procesie terapeutycznym uwzględniane są zasoby pacjenta, jego potrzeby i deficyty, współistniejące zaburzenia psychiczne i emocjonalne wywołane zażywaniem substancji psychoaktywnych, oraz sytuacja rodzinna i społeczna. W placówce realizowanych jest szereg programów współfinansowanych z funduszy unijnych („Droga do samodzielności” „Słoneczna droga” „Młodzież w działaniu”). W trakcie trwania tych projektów pacjenci nabywają nowe umiejętności praktyczne potrzebne do trzeźwego życia (prawo jazdy kategoria B, uprawnienia monterów i serwisantów urządzeń solarnych, nabywają wiedzę dotyczącą zakładania działalności gospodarczej etc.). Pacjenci uczestniczą w spotkaniach rodzinnych, rekreacyjnych (liczne rajdy, biwaki, spływy kajakowe) uczestniczą w wyjazdach do teatru i na basen.

Aktualnie wieś jest siedzibą sołectwa.

1.3 Zabytki

Zabytkiem jest cały układ zabudowy wsi rybackiej z czasem powstania datowanym na XIX wiek. Większość budynków we wsi Gaudynki posiada swoje karty zabytku datowane są na przełom XIX-XX wieku.

Na północ od wsi znajduje się także zabytkowy cmentarz ewangelicki z połowy XIX wieku. Obiekt jest obecnie w dużym stopniu zdewastowany.

Przykład tradycyjnej zabudowy mazurskiej w miejscowości Gaudynki

1. Miejscowość: Gaudynki		KARTA ADRESOWA ZABYTKU		2. Numer karty gromadnej evidencji zabytków: 42
3. Gmina: Orzysz	5. Rodzaj zabytku: cmentarz ewangelicki, dawny			6. Nr karty ewidencyjnej w archiwum Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków:
4. Powiat: piski	6. Nazwa własna zabytku: ---			1435
7. Województwo: warmińsko-mazurskie	7. Adres zabytku: Gaudynki			8. Nr i data wpisu do rejestru zabytków: obiekty nie jest wpisany do rejestru zabytków
10. Fotografia			11. Opis zabytku: Cmentarz ewangelicki, dawny, założony w połowie XIX w. Położony na niewielkim wzgórzu, na północ od wsi. Założony na planie prostokąta o powierzchni około 0,6 ha. Układ całości cmentelny, kwater i mogił nieczytelny, wszystkie groby i mogiły - zatarłe. Szarodzew: w centralnej części cmentarza pojedynczy dąb, wzdłuż skrajów cmentarza - lipy, w południowo-zachodnim narożniku - pojedynczy dąb.	
13. Uwagi:			12. Stan zachowania zabytku: Brak ogrodzenia "i pozostałości" brzozy. Wązki zamknięte w puszczy. Cmentarz zdewastowany. Zagrzybiony całkowitym zatarciem	
O Pracownia Badań i Dokumentacji Zabytków s.c., Białystok		14. Kartę wykonał: dr Maciej Kuczyński data: 12.02.2008 r.		

Karta zabytku- cmentarz ewangelicki w Gaudynkach, źródło Urząd Miejski w Orzyszu

2. Analiza zasobów

Poniższa analiza zasobów zawiera wykaz elementów materialnych oraz niematerialnych Sołectwa Gaudynki, które mogą być wykorzystane dla rozwoju miejscowości, w działaniach na rzecz jego odnowy.

Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu, jakim wieś dysponuje
Walory krajobrazu	krajobraz młodoglacjalny, który został ukształtowany w neogenie. Największy wpływ na obecną rzeźbę terenu miała ostatnia faza zlodowacenia bałtyckiego, która zakończyła się ok. 10 tys. lat temu. Cofający się lądolód usypywał położone równoleżnikowo ciągi wzgórz morenowych, zbudowane z glin, żwirów i głazów. Około 1,5 km od wsi, przy drodze do Nowych Gut (pozostałość największego niegdyś głazowiska na Mazurach; łącznie 12 tysięcy metrów sześciennych – większość głazów wykorzystano do budowy dróg i domów)
Walory klimatu	Gmina Orzysz położona jest w obszarze „mazurskiej” dzielnicy klimatycznej (Rysunek 2), która otrzymuje mniej energii słonecznej w warstwie przyziemnej, w związku z czym charakteryzuje się stosunkowo długimi i mroźnymi zimami oraz krótkim okresem wegetacyjnym (180-190 dni). Charakterystyczne dla tej dzielnicy jest również duże zróżnicowanie regionalne związane z wysokością n.p.m. oraz skupienie powierzchni wodnych i leśnych. Roczna suma opadów waha się od 550 mm do 700 mm. Do częstych zjawisk należą tutaj zbyt suche i zbyt wilgotne lata. Średnie wartości temperatury powietrza wahają się od – 2,5°C do – 4,5°C w styczniu do 16,5°C - 17°C w lipcu. Średnia roczna temperatura wynosi 6°C - 7°C. Amplituda roczna temperatury osiąga

	wartość 21,5°C. Zima trwa 110 dni. Pokrywa śnieżna utrzymuje się przez 70-80 dni w roku.
Walory szaty roślinnej, świat zwierzęcy	Z miejscowością sąsiaduje obszar chroniony Ostoja Poligon Orzysz (kod obszaru PLB280014). Miejscowość leży także w otulinie utworzonego w grudniu 1977 r. Mazurskiego Parku Krajobrazowego
Wody powierzchniowe	Na terenie sołectwa nie znajduje się żadne jezioro ani rzeka. W sąsiednich sołectwa natomiast znajdują się m.in. największe jezioro w Polsce- Śniardwy czy Tyrkło, do którego wpada rzeka Orzysza, będąca największym ciekim gminy.
Wody podziemne	Na terenie gminy Orzysz występuje zbiornik wody podziemnej, który charakteryzuje się brakiem izolacji od powierzchni warstwami słabo przepuszczalnymi. Na terenie gminy Orzysz nie przewiduje się pozyskiwania wód mineralnych. Osobną kwestią są wody geotermalne (mogące stanowić alternatywne źródło energii), lecz obecnie ich zasoby i możliwość wykorzystania są słabo rozpoznane. Od 1991 r. prowadzony jest monitoring jakości zwykłych wód podziemnych w sieci krajowej. Uzupełnieniem sieci krajowej jest monitoring regionalny.
Gleby, kopaliny, budowa geologiczna	W okolicach miejscowości Gaudynki występują średnio urodzajne gleby kompleksu żyniego dobrego, w przewadze IV klasy bonitacyjnej. Są to gleby średnio zwarte, wytworzone na ogół z piasków gliniastych lekkich zalegających na glinach lub piaskach słabo gliniastych lub występujących w całym profilu glebowym, wrażliwe na suszę. Udokumentowane złoża, ale nie objęte obszarem górniczym i koncesją zezwalającą

	na eksploatację zlokalizowane są głównie w okolicach miejscowości Nowe Guty (kruszywo naturalne), niedaleko miejscowości Gaudynki.
Drogi, dostępność komunikacyjna	Wieś leży przy drodze krajowej 63
Sąsiedztwo	Sołectwa: Nowe Guty, Szwejkówko, Grzegorz. W niedalekim sąsiedztwie znajduje się poligon wojskowy.
Strefa Własności Kulturowej	
Walory architektury wiejskiej, zabytki	Cały układ zabudowy wsi rybackiej jest zabytkiem z czasem powstania datowanym na XIX wiek.
Specyficzne nazwy, ciekawa nazwa miejscowości	Paple
Inne;	W pobliżu wsi znajduje się pomnik przyrody, głaz narzutowy o obwodzie 9 metrów

3. Diagnoza możliwości rozwoju sołectwa Gaudynki.

Trzeba odpowiedzieć na pytanie: co należy zrobić w miejscowości Gaudynki?

3.1 Analiza SWOT

W procesie opracowywania Planu Odnowy Miejscowości niezbędne jest dokonanie tzw. Analizy SWOT. Technika analityczna SWOT polega na posegregowaniu posiadanej informacji o danej sprawie na cztery grupy (cztery kategorie czynników strategicznych):

***S (Strengths) –mocne strony: atuty rozwoju sołectwa:**

- liczne młode pokolenie,
- położenie przy drodze głównej DK 63,
- aktywnie działające Koło Gospodyń Wiejskich,
- tradycyjna mazurska architektura,
- tradycyjne gospodarstwa wiejskie,
- ośrodek MONAR,
- tartak,
- kreatywni mieszkańcy.

***W (Weaknesses) –słabe strony: czynniki ograniczające rozwój sołectwa:**

- brak miejsca spotkań (świetlice),
- mały teren boiska wiejskiego,
- słabe oświetlenie wioski,
- bliskie sąsiedztwo poligonu (hałas, zagrożenie zdrowia),
- niebezpieczne wałęsające się psy,
- mała aktywność mieszkańców.

***O (Opportunities) –szanse: możliwości rozwoju sołectwa wynikające z otoczenia:**

- możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych,
- współpraca z dowództwem jednostek wojskowych, poligonu,
- aktywizacja seniorów,
- rozwój własny mieszkańców- kursy, szkolenia,

- pomoc w edukacji,
- wyjazdy integracyjne,
- działania prozdrowotne,
- osiągnięcia Drużyny Sołeckiej, Koła Gospodyń Wiejskich,
- badania w kierunku szkodliwości poligonu dla wsi- zamontowanie ekranów dźwiękochłonnych.

***T (Threats) –zagrożenia: czynniki niesprzyjające, wynikające z otoczenia:**

- opuszczanie wsi przez młodych ludzi,
- brak perspektyw na rozwój gospodarstw,
- poligon- brak dotychczasowej współpracy z dowództwem,
- mała aktywność społeczna.

Jak można zauważyć największymi problemami dotyczącymi miejscowości jest mała aktywność mieszkańców. Jako główny czynnik takiego stanu rzeczy wskazywany jest brak świetlicy wiejskiej, a więc miejsca gdzie toczyłoby się centralne życie Gaudynków, gdzie wszyscy mogliby się integrować. Jak wynika z rozmów przeprowadzonych podczas spotkania wiejskiego (konsultacji społecznych) utworzenie świetlicy wiejskiej umożliwiłoby rozwiązanie większości problemów nękających mieszkańców; umożliwiłoby aktywizację; zmotywowałoby mieszkańców do działania, zapewniłoby odpowiednie zaplecze dla aktywnie działającego Koła Gospodyń wiejskich, pozwoliłoby na poczucie odpowiedzialności za dobro wspólne. Kolejnym problemem jest sąsiedztwo poligonu. Jednakże mieszkańcy wskazują, iż zamontowanie ekranów dźwiękochłonnych pozwoliłoby poprawić ich jakość życia, uratowałoby tradycyjną architekturę wsi. Zaangażowanie w powyższe przedsięwzięcie mieszkańców wsi i dowództwa poligonu pozwoliłoby również na zacieśnienie współpracy pomiędzy wojskiem a mieszkańcami z obopólną korzyścią.

Pomimo niedogodności związanych z brakiem świetlicy, w okresie letnim mieszkańcy starają się aktywnie i wspólnie spędzać czas podczas festynów organizowanych w sołectwie. Pokazuje to jak bardzo chcą oni integrować się i spędzać wspólnie ze sobą czas. Fakt ten wskazuje również na fakt, jak bardzo dorosłym mieszkańcom zależy na kreowaniu pozytywnego wizerunku wsi w oczach maluchów i młodzieży, ponieważ podczas konsultacji wskazywali oni, że ta grupa, na równi z seniorami, jest dla nich bardzo ważna. Pokazuje to zaangażowanie w przygotowanie imprez sołeckich. Ostatnim, choć nie mniej ważnym punktem mającym ogromny wpływ na jakość życia mieszkańców jest brak wystarczającego

oświetlenia wsi i dokończenie drogi lokalnej, której pierwszy etap budowy zakończono 2015 roku.

Festyn wiejski w Gaudynkach 2015, źródło www.facebook.pl

Prace „odświeżające” plac zabaw w Gaudynkach 2015, źródło www.facebook.pl

4. Planowane kierunki rozwoju

4.1 Wizja rozwoju miejscowości

Gaudynki to niewielka wieś, w której mieszkańcy aktywnie uczestniczą w życiu społecznym. Interesują się rozwojem swojej miejscowości. Widzą szansę zwiększenia swoich dochodów poprzez świadczenie usług poza rolnictwem.

Powstanie Świetlicy Wiejskiej, która będzie miejscem spotkań ludności, zapewni lepsze kontakty między mieszkańcami wsi. Wyremontowanie i doposażenie istniejącego placu zabaw, dokończenie budowy drogi oraz montaż oświetlenia miejscowości wpłynie korzystnie na rozwój, zapewni odnowę wsi oraz zwiększy bezpieczeństwo mieszkańców. Współpraca z dowództwem jednostek wojskowych a także sąsiadującego poligonu pozwoli na zabezpieczenie miejscowości przed negatywnymi skutkami działania wojska podczas ćwiczeń poligonowych (poprzez ustawienie ekranów dźwiękochłonnych).

Co jest ważne dla mieszkańców wsi Gaudynki?

Dla mieszkańców wsi Gaudynki najistotniejsze są:

1. Środowisko naturalne, które nas otacza, dbałość o naturę, czyli dbanie o czystość, estetykę naturalnych terenów i nowe nasadzenia.
2. Troska o dzieci, wyrażająca się zagospodarowaniem terenu na plac zabaw, organizowaniem zabaw i zajęć rozwijających różne umiejętności.
3. Szacunek, który rozumiemy, jako troskę o wszystkich mieszkańców, a szczególnie o osoby starsze i będące w potrzebie.
4. Tradycja przejawiająca się w wyplataniu wieńców dożynkowych i pielęgnowaniu obyczajów.
5. Porozumienie, które oznacza umiejętność dochodzenia do kompromisu i zgody.
6. Gospodarność i zaradność, oznaczające troskę o ekonomiczny byt oraz dobre wykorzystanie tego, co mamy i dbałość o wieś.
7. Organizowanie form wspólnego spędzania czasu i rozwijania zainteresowań.
8. Pomaganie osobom starszym w codziennym życiu.
9. Bezpieczeństwo i dbałość o zdrowie i życie, wyrażone poprzez przeprowadzenie odpowiednich badań i zamontowanie ekranów dźwiękochłonnych.

4.2 Cele strategiczne i działania

Mając na uwadze mocne i słabe strony Gaudynki oraz wizję rozwoju wsi przyjęto następujące **cele strategiczne**, które są gwarancją realizacji zadań zmierzających do spełnienia wyznaczonej dla wsi wizji:

1. Dobrze rozwinięta infrastruktura.
2. Mieszkańcy są pracowici i gospodarni.
3. Ładne, zadbane i bezpieczne Gaudynki.
4. Mieszkańcy żyją w zgodzie i z kulturą.
5. Osoby starsze otoczone troską.

Działania na rzecz rozwoju wsi i zabezpieczenia potrzeb jej mieszkańców obejmą między innymi:

- budowę oświetlenia ulicznego,
- organizowanie warsztatów rozwijających świadomość ekologiczną,
- rozbudowę placu zabaw, boiska sportowego,
- przeprowadzenie odpowiednich badań i zamontowanie ekranów dźwiękochłonnych odgradzających wieś od poligonu wojskowego,
- mobilizację mieszkańców wsi do podejmowania wspólnych przedsięwzięć,
- ożywienie wiejskich tradycji,
- przeciwdziałanie uciekaniu mieszkańców wsi do miasta,
- remont i modernizację dróg,
- rozwijanie domowego przetwórstwa spożywczego i gastronomii,
- domowy wyrób serów, konfitur, przetworów mięsnych lub leśnych oraz wypiek chleba i innych produktów, sprzedaż lokalnych wyrobów, ubieganie się znaki jakości,
- uczenie i propagowanie wiejskich tradycji, np. wypieku chleba,
- upowszechnianie kultury naszego regionu,
- wynajmowanie miejsc noclegowych, rozbudowę turystycznej bazy noclegowej,
- zwiększenie atrakcyjności agroturystycznej.

Określone cele strategiczne wiążą się z realizacją zadań wspierających rozwój obszarów wiejskich, zapewniają stałą poprawę warunków życia, zamieszkania i bezpieczeństwa mieszkańców. Wpływają również na promocję produktu regionalnego, turystyki wiejskiej.

Oczekiwane efekty działań:

- dzieci i dorośli spotykają się i integrują w nowej Świetlicy Wiejskiej,
- mieszkańcy i przyjezdni uczestniczą w zajęciach rozwijających zainteresowania i wzmacniających więzi,
- mieszkańcy i przyjezdni bezpiecznie poruszają się po drogach i ulicach,
- wieś jest czysta i zadbane,
- mieszkańcy i przyjezdni wykorzystują naturalne zasoby dla rekreacji.

4.3 Plan działań rozwiązujących główne problemy wsi

Źródłami finansowania Planu Odnowy Miejscowości Gaudynki będą:

- środki w ramach programów operacyjnych przewidzianych do realizacji na lata 2014-2020, a także w latach następnych w ramach ogłoszonych programów:
- środki własne Gminy
- inne zewnętrzne źródła finansowania.

Problemy	Działania/Koszt	Okres realizacji	Spodziewane efekty
Niedostatecznie oświetlona droga	Zainstalowanie oświetlenia 5000 zł	2016-2018	Droga będzie oświetlona, a dzięki temu poprawi się widoczność i bezpieczeństwo użytkowników.
Brak wyposażonego miejsca spotkań mieszkańców	Zakup kontenerowej świetlicy wiejskiej. Świetlica będzie służyć spotkaniom mieszkańców, prowadzeniu zebrań wiejskich i integracji. Odpowiednie wyposażenie w m.in. telewizor, komputery pozwoli na eliminację wcześniej wspomnianych w analizie SWOT zagrożeń. 200 000 zł	2016-2019	Dzięki zakupowi świetlicy kontenerowej pozyskamy miejsce na spotkania, a mieszkańcy poczują się bardziej, zintegrowani, będzie też można prowadzić więcej spotkań.
Niewystarczające zainteresowanie spotkaniami wiejskimi, brak odpowiedniego	Wyposażenie Sali zebrania wiejskiego to: • tablica do pisania (flip-chart),	2017-2019	Sprawne i komfortowe przeprowadzanie spotkań wiejskich, zwiększenie

zaplecza do właściwej i komfortowej realizacji spotkań wiejskich	<ul style="list-style-type: none"> • komputer, rzutnik i ekran (jasna i gładka ściana), • mikrofon i nagłośnienie, a także • dzwonek dla prowadzącego do sygnalizowania końca czasu wypowiedzi. <p>„Zastosowanie” ma tu zaplecze kuchenne. W czasie dłuższych spotkań można przygotować posiłki dla uczestników. 8 000 zł</p>		zainteresowania spotkaniami wiejskimi, a przez to- sprawami Sołectwa
Niedostateczne zaplecze Kuchenne (dla Koła Gospodyń Wiejskich)	Zaopatrzenie kuchni w urządzenia, naczynia, garnki, termosy niezbędne do przygotowywania potraw, prowadzenia warsztatów kulinarnych, jednolite stroje nawiązujące do tradycji mazurskich do reprezentowania sołectwa 10 000 zł	2016-2018	Dobre, właściwe zaplecze kuchenne, rozwój działalności Koła Gospodyń Wiejskich Gaudynki. Obniżenie kosztów spotkań wiejskich.
Coraz mniejszy kontakt między mieszkańcami	Organizowanie dyskusji, rozmów na różne tematy, warsztatów i szkoleń, spotkań integracyjnych. Zorganizowanie rajdu dla wszystkich pokoleń lub wspólnego spotkania przy muzyce.	2016-2020	Powrót do dawnego "porządku", przywrócenie zasad sąsiedzkiej pomocy, wspólne kultywowanie tradycji, zawiązywanie kół zainteresowań.
Słaba troska o ludzi starszych	organizacja tzw. białych niedziel- wizyta lekarzy specjalistów, zapewnienie chętnym dojazdu do Uniwersytetu III wieku. Zorganizowanie sąsiedzkiej pomocy w dowozie. 3 000 zł	2016-2020	Osoby starsze są otoczone troską, a wieś jest bardziej zintegrowana.
Mała aktywność	• bezpośrednie		Większa aktywność

mieszkańców	<p>zaproszenie mieszkańców na spotkania</p> <ul style="list-style-type: none"> • nagradzanie mieszkańców za aktywność i osiągnięcia • organizowanie spotkań integracyjnych, organizowanie spotkań, służących przedstawieniu i wysłuchaniu wszystkich pomysłów. <p>Animacja lokalnej aktywności mieszkańców wsi Gaudynki 3 000 zł</p>	2016-2020	<p>mieszkańców. Animacja lokalnej aktywności jest po to, by mieszkańcy poczuli się ważni.</p>
Zagrożenie dla bezpieczeństwa, zdrowia mieszkańców, niszczenie tradycyjnej architektury mazurskiej będące efektem ćwiczeń odbywających się na pobliskim poligonie.	<p>Przeprowadzenie odpowiednich badań oddziaływania oraz zakup i montaż ekranów dźwiękochłonnych na granicy wsi i poligonu wojskowego 5 000 zł</p>	2018-2020	<p>Mniej uciążliwe sąsiedztwo, zapobieżenie pękaniu ścian, niebezpiecznym drganiom i hałasowi. Bardziej komfortowe życie mieszkańców wsi.</p>

5. System wdrażania i monitoringu

Wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Gaudynki rozpocznie się poprzez uchwalenie go na Zebraniu Wiejskim a następnie na wprowadzenie go w życie uchwałą Rady Miejskiej w Orzyszu. Odpowiedzialnym za jego realizację będzie Burmistrz Gminy Orzysz.

Prace nad Planem od samego początku będą poddane pełnej kontroli mieszkańców Gaudynków. Będzie to dla nich źródło informacji na temat zaplanowanych zadań i inwestycji, a także o postępach prowadzonych prac.

Monitorowanie każdego przedsięwzięcia – czyli dbanie o prawidłowy jego przebiegu przez cały czas jego trwania polega na systematycznym zbieraniu, zestawianiu i ocenie informacji rzeczowych i finansowych. W monitoringu biorą udział wszystkie podmioty oraz komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Orzyszu zaangażowane we wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości. Monitorowanie odbywać się będzie w formie bezpośredniej, polegającej na dokonywaniu wizji lokalnych i sprawdzaniu rzeczywistego stanu realizacji działań oraz pośredniej – sprawozdawczej, polegającej na analizowaniu materiałów, statystyk.

6. Public Relations Planu Odnowy Wsi Gaudynki

Zadaniem Public Relations jest upowszechnianie zamierzeń Planu Odnowy Wsi Gaudynki i opierać się będzie o trzy główne formy komunikacji:

- Internet-
- Prasa lokalna i centralna-
- Promocja i reklama bezpośrednia-

Przewiduje się również stworzenie „polityki Informacyjnej sołectwa-

„Polityka informacyjna” sołectwa obejmuje cały rok i składa się z kilku rodzajów informacji przekazywanych poprzez stronę internetową:

- informacja o funduszu sołeckim (istota funduszu, zasady, terminy itp.),
- powiadomienie o spotkaniach (10 – 12 spotkań w roku),
- powiadomienie o zebraniach wiejskich (marzec, maj, wrzesień),
- przedstawienie programu spotkania i programu zebrania wiejskiego,
- rozpowszechnienie protokołów (relacji) ze spotkań i zebrania wiejskiego (także dla tych mieszkańców, którzy z różnych przyczyn nie uczestniczyli w spotkaniu bądź zebraniu wiejskim),
- zapraszanie do dyskusji.

„Polityka informacyjna” sołectwa uwzględnia także:

- powiadamianie o działaniach podejmowanych w sołectwie,
- powiadamianie o zebraniach poprzez SMS,
- powiadamianie o zebraniach poprzez facebook,
- zamieszczanie informacji na tablicy ogłoszeń bądź w gablocie ogłoszeniowej,
- wydrukowanie 50-100 ulotek o proponowanych inicjatywach (format A5, dwustronny druk) i dostarczenie do domów oraz udostępnienie w świetlicy. Ulotki są opracowane w czterech wersjach i pojawiają się cztery razy w roku.

7.Podsumowanie

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020” działanie „Odnowa i rozwój wsi”, jak również stanowić będzie wytyczne dla władz Gminy Orzysz przy opracowaniu kierunków rozwoju poszczególnych miejscowości.

Celem działania „Odnowa i rozwój wsi” jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Działanie umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost ich atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej. Opracowany Plan Odnowy Miejscowości zakłada w przeciągu 7 najbliższych lat realizację kilku zadań. Istota tych zadań jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową. Zakładane cele Planu przewidują wzrost znaczenia wsi poprzez rozwój kultury, edukacji, sportu i rekreacji.

Realizacja Planu Odnowy Miejscowości ma także służyć integracji społeczności lokalnej, większemu zaangażowaniu wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz rozwojowi organizacji społecznych.

Zapisy zawarte w Planie Odnowy Wsi Gaudynki są zgodne z zapisami Strategii Rozwoju Gminy Orzysz 2015-2025, Strategii Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa na lata 2014-2020.

Świetlica jest głównym miejscem spotkań mieszkańców. Jeśli powstanie, ludzie będą chętniej uczestniczyć w s integracyjnych spotkaniach wiejskich. W estetycznym, uporządkowanym wnętrzu będą się czuć lepiej. Mieszkańcy będą też częściej zapraszać gości z zewnątrz, np. osoby prowadzące warsztaty, a to będzie wpływać na rozwój miejscowości i jej mieszkańców. Niektóre spotkania wymagają przygotowania poczęstunku. Dobre zaplecze kuchenne umożliwi przygotowanie takiego posiłku, a koszty spotkań będą niższe. Jednocześnie spotkania mogą być dłuższe. Odpowiednie zaplecze pozwoli również na rozwój Koła Gospodyń Wiejskich

w Gaudynkach uczestniczącego w różnego rodzaju imprezach promocyjnych, ludowych, i innych. Panie z Koła mogłyby prowadzić warsztaty kulinarne lub zapraszać osoby do prowadzenia takich warsztatów. Miałoby to na celu propagowanie tradycyjnej mazurskiej kuchni, integrację społeczności wiejskiej w różnym wieku (przez organizację np. tradycyjnej mazurskiej wigilii wiejskiej).

Wiata przystankowa wpłynie na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców, oraz na komfort podróżowania. Odświeżony przystanek autobusowy będzie mieć również wpływ na estetyczny wygląd wsi.

Wymienione działania mają pozytywny wpływ na integrację mieszkańców Sołectwa Gaudynki. Zwiększenie aktywności mieszkańców i polepszenie ich kontaktów będą miały wpływ na poprawę jakości życia społeczności wiejskiej. Wzrośnie poczucie bezpieczeństwa współmieszkańców. Ludzie nie będą czuli się sami, mając świadomość, że mogą liczyć na pomoc sąsiedzką. Częstsze kontakty szczególnie z osobami starszymi służyć będą również rozwojowi wewnętrznemu mieszkańców. Ludzie starsi lub samotni nie zawsze radzą w życiu. Zauważenie ich potrzeb jest przejawem szacunku do tych osób. Zorganizowanie sąsiedzkiej pomocy w dowożeniu seniorów do lekarza czy urzędu z pewnością ułatwi im załatwienie wielu spraw. Poczują się dowartościowani w zamian podzielą się swoją wiedzą i życiowym doświadczeniem z młodszymi mieszkańcami.

Zagospodarowany teren wokół świetlicy podniesie atrakcyjność i funkcjonalność tego miejsca. Utwardzony plac ułatwi parkowanie samochodów i zachęci mieszkańców do udziału w spotkaniach i imprezach kulturalnych organizowanych w Sołectwie. Wzmocni również integrację społeczeństwa z ludźmi starszymi, nie w pełni sprawnymi, którzy będą mieli ułatwiony dojazd i dojście do miejsca spotkań i możliwość skorzystania z istniejącego podjazdu. Zadbany trawnik plus wyposażenie boiska w siatkę do siatkówki, z krzewami i klombami będzie atrakcyjnym miejscem na spotkania w okresie letnim szczególnie dla dzieci i młodzieży. Nowa świetlica wraz z uporządkowanym pięknym otoczeniem będzie też wizytówką naszej wsi. Mieszkańcy będą chętnie spotykać się w tak atrakcyjnym miejscu.